

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár 1946 április 6

Szerkesztőbizlettség: BENEDEK MARCELL, KACSO SANDOR, KÓS KAROLY
Felelős szerkesztő: BELOGH EDGAR

Szombat III. évfolyam, 77. szám

Jogegyenlőséget!

Egy bukaresti lap elmérem nyílt választás...
Egy bukaresti lap elmérem nyílt választás...
Egy bukaresti lap elmérem nyílt választás...

A Tribuna Noua ahelyett, hogy kemolyan...
A Tribuna Noua ahelyett, hogy kemolyan...
A Tribuna Noua ahelyett, hogy kemolyan...

Nos, a Magyar Népi Szövetség s a Világosság...
Nos, a Magyar Népi Szövetség s a Világosság...
Nos, a Magyar Népi Szövetség s a Világosság...

Amikor a Magyar Népi Szövetség száz...
Amikor a Magyar Népi Szövetség száz...
Amikor a Magyar Népi Szövetség száz...

A „Natiunea” és a „Tribuna Noua” cikk...
A „Natiunea” és a „Tribuna Noua” cikk...
A „Natiunea” és a „Tribuna Noua” cikk...

Ha a „Tribuna Noua” túlnémeti táv...
Ha a „Tribuna Noua” túlnémeti táv...
Ha a „Tribuna Noua” túlnémeti táv...

Tătărescu és Pătrășcanu képviselik Romániát a párisi békeértekezleten

BUKAREST. — A román kormány minden szükséges előkészületet megtesz, hogy a békeértekezleten — gazdag bizonyítépanyaggal támogatva — elősegítse a romániai békeküldöttség tagjainak munkáját.
Az „Aurora” című lap értesülése szerint befejezett tény, hogy Romániát a párisi békeértekezleten Tătărescu miniszterelnökké helyettes és külügyminiszter, valamint Lucretiu Patrascanu igazságügy-miniszter fogják képviselni.
A lap szerint valószínű, hogy a békeértekezleten részt vesz Vladescu-Ravasa nemzetiségügyi miniszter is, akinek jelen-

létét különleges kérdések teszik indokoltá és szükségessé.
A „Libertatea” című lap értesülése szerint a nemzeti parasztpárt kobeledében Maniu személye és tevékenysége körül keletkezett válság egyre fokozódik. A lap szerint Maniu további elnöklése nemcsak a nemzeti parasztpárt létezésére káros, hanem az ország érdekeivel is ellentétes. A lap tudni véli, hogy a párt többsége Maniunak még a romániai békeszerződés megkötése előtt való feltétlen lemondását és a politikai élettől való visszavonulását követeli.

elnök a következőket mondta:
— Romániával odéig sikerült a Jegbarát-ságosabb viszonyt fenntartani. Elyesnek tartanám, hogyha a nemzetközi politika illetékes fórumai előtt felmerülnek is közöttünk kérdések, ezek elintézése sem zavarná meg a további jóviszonyt a két ország között. Groza Péter román miniszterelnök többször megnyilvánult magyarbarát politikájára azt mutatja, hogy a román demokrácia szintén a jóviszony ápolásán fáradozik.
— A román miniszterelnök urnak a vánu-nló kérdéséről felvetett gondolatára csak azt válaszolhatom, hogy a békekötés után Magyarország kezei fogja a lehetőséget minél szorosabb keleturópai gazdasági együttműködés megteremtésére és elképzelhető, hogy ennek alapján éppen a Groza miniszterelnök az által felvetett vámkapcsolat lesz.

Igazságos és észszerű európai békére törekszünk

— mondotta a magyar miniszterelnök

BUDAPEST. — Nagy Ferenc magyar miniszterelnök, mint már jelentettük, Pécsen nagy beszédben közölte a magyar néppel kormány hatajmas áljamosítási programját. A magyar miniszterelnök ugyanakkor kormányra kerülése óta elsősorban vizsgálta a magyar külpolitika alapelveit is.

— A magyar külpolitika természetesen leg elsősorban a Szovjetunió felé fordul. Arra van szükség, hogy néplünk lelkében állandóan erősödjék a vágy az igazi barátság után.

A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Magyarország a háján kívül kötelezettséggel is vannak a Szovjetunióval szemben és a kormány hatalmával és szigorával kerülnék eljantéba azok, akik a jóvátételi teljesítés terén nem hajlandók kötelezettségüket maradéktalanul teljesíteni.

— Mely hájával és őszinte meggyőződéssel fordulunk a nagy angol-szász demokráciák felé — folytatta Nagy Ferenc —, aki kérte ezeket a hatalmakat, juttassák vissza Magyarországnak nyugatra hurcolt értékeit, elsősorban aranyát.

Magyarország és szomszédai viszonyára rátérve, Nagy miniszterelnök kijelentette, a magyar nép széles rétegei őszinte hájával vetik tudomásul a Jugoszláviában és Magyarországon a demokratikus Jugoszlávia által biztosított teljes egyenjóságát. Mint mondta, Magyarországnak érdeke az, hogy az Adriára egyetlen beráti ország területén jusson ki, ezért szívesen látják, ha Jugoszlávia tengerparti igényei jóindulattal intézkönnének el.

Magyarországnak a demokratikus Romániához való viszonyáról a magyar miniszter-

Csehszlovákiáról szólva a magyar miniszterelnök élesen szembehelyezkedett a nem egyenlő számu lakosságcsere gondolatával, amelynek következményeképpen hatszázötvenezer magyar sorsa teljesen bizonytalanná válnék.

Külpolitikai beszámolóját Nagy Ferenc Magyarország békekézfajának ismerettségével fejezte be:

— Az elmúlt háboru sok mindenre megtanított bennünket — mondta. — Levontuk a múlt tanulságait és végleg leszámoltunk a sovinizmussal. Ha Magyarország békekézfajait kelene megjelölnünk, az ebből a tanulságból levont következtetések irányítják a békekézfaját is. Nemcsak egy igazságos és észszerű magyar, de igazságos és észszerű európai békére törekszünk, amelynek alapelveit az Atlant-charta és Kelet két nagy államférfia: Lenin és Sztalin foglalta rendelkezésbe.

A Biztonsági Tanács elfogadta a szovjet álláspontot a perzsa kérdésben

NEWYORK. — A Biztonsági Tanács szerdán délután folytatta munkáját. Az ülésen ismét a perzsa kérdést tárgyalták. A szovjet delegáció tagjai nem jelentek meg.

Elsőször Gromiko washingtoni szovjet nagykövete levelet olvasták fel, melyben ismételtén kijelenti, hogy a szovjet-perzsa tárgyalások megegyezésre vezettek és ennek értelmében a szovjet csapatok kivonása március 25-én újra megkezdődött Perzsiából. A tanács ama kérdésére, hogy a szovjet csapatok kivonása feltételhez kötött-e, Gromiko tagadó választ adott.

Ezután az elnöklő kínai delegátus felolvasta a perzsa küldöttség vezetőjének levelet, amely elismeri, hogy a két ország között tárgyalások vannak folyamatban és megegyezésre a szovjet csapatok kivonása. A perzsák a továbbiakban ismertették a perzsa-szovjet köljajjárásról felállítására és Asszerbejdzsán tartomány önállóságára vonatkozó szovjet indítványokat.

Eyrnes amerikai külügyminiszter javaslatára szóbeli nyilatkozattételre kérték fel Huszejin Allah perzsa megbízottat, aki kijelentette, hogy kormánya meg volna elégedve, ha biztositókat kapna a szovjet csapatok legkésőbb május 6-ikáig végzetendő kivonására vonatkozó, hogy a kérdést napirendről levonnék.

Washingtoni körkötben az a vélemény alakult ki, hogy a Biztonsági Tanácsnak a perzsa kérdés elrendezéséről tett közzétett rövid pályafutása alatt a Tanács legnagyobb sikerét hozták. Washingtonban hangsúlyozták, hogy ezzel az ügyessel közelebb került az emberiség számára az a remény, hogy a még Londonban felvetett és azóta annyi nyomatékoságot előidéző kérdés véglegesen elülteződik.

A szovjet csapatok egyenként rendszeresen folytatják kivonulásukat Perzsa területéről, amint Filusz herceg, a perzsa kormány szóvivője kijelentette. A kiültelt perzsa városokba levonultak a perzsa csapatok.

NEWYORK. — (R-Press). A Biztonsági Tanács esütörtökön délután tartott ülésén Ku-Taj-Csi dr. elnök határozati javaslatot terjesztett elő, melynek értelmében a Tanács tudomásul veszi a szovjet és iráni kormányok választását a főtükár által hozzájuk intézett kérdésre a két kormány közli tárgyalások menetéről. A Tanács tudomásul veszi, hogy a szovjet-perzsa tárgyalások függetlenek és nem befolyásolják a szovjet csapatok Iránból való kivonását.

Tudomásul veszi a Tanács, hogy a szovjet

csapatok kivonása nem történhet meg a moszkvai kormány által jelzett május 6-iki időpont előtt és úgy határoz, hogy addig felfüggeszti a kérdés tárgyalását. Ha valamilyen előreláthatatlan okok késleltetnék a szovjet csapatok kivonását, az Egyesült Nemzetek főtükára azonnal felhívna arra a szovjet vagy iráni kormányoktól kapandó értesítés alapján a Tanács figyelmébe.

A határozati javaslatot a Tanács egyhangulag elfogadta.

Görögország népének többsége a választásokról való távolmaradásával a baloldal mellett tett hitet

ATHEN. — (Rador) A görög populista középpártok megegyeztek abban, hogy a monarchia kérdésében tartandó népszavazás időpontjának megállapítását az új parlamentre bízzák.

Norton angol nagykövete fogadta a populisták vezetőjei tagjait.

A görög belügyminisztérium nyilvánosságra hozta a választások hivatalos végeredményét. 1,049,570 szavazatot adtak le. A szavazásra jogosultak száma 2,211,000 volt, tehát több mint 50 százalék távolmaradt az urnáktól. A néppárt 557,000, a középpártok tömörű ére 200,000, a liberálisok 112,000 szavazatot kapott, a többi a kisebb pártok között oszlott meg, illetve érvénytelenítettek.

Zaharladesz, a görög kommunista párt elnöke nyilatkozott a sajtónak. Kijelentette,

hogy ha a választási névjegyzékek összeállításánál csak 25 százalékos lett volna a tévedések számaránya, résztvettek volna, de ez még 100 százaléknál is több volt. Arra a kérdésre, mi a véleménye az angol politkáról, Zaharladesz kijelentette:

— 1944 decembere óta a brit magatartás ellenkezik az Atlant-charta és a krmi határozatokkal. Az angolok nem állították helyre a békét, semjan rendet és tizenöt hónap óta közzel uralkodik Görögországban. Macedóniát illetően a kommunista vezető az ürendelkezés jogának területben tartását hangsúlyozta.

LONDON. — (Rador) Bévin kijelentette az asóházban, hogy az angol csapatokat mielőbb vissza akarja vonni Görögországból, de csak a helyzet tisztázódása után teheti meg.

Kötélkötali halálra ítélték Kolozsváry-Borcsa Mihályt

BUDAPEST. — A magyar népbíróság ítéletet hozott a legutóbb felbontott háborus bűnösök felett. Kolozsváry-Borcsa Mihályt, a fasista sajtókiadó volt, aki ösztönözte a demokratikus könyveket, kötélkötali halálra ítélték. Bányai-Váró Andor 10 év fegyházmunkával sújtották. Ugyancsak 10 évre ítélték Csokay Emi, Székelyi János miniszter, Szombathelyi Ferenc volt vezérkari főnököt és Fedák Sári nyilas színésznőt is.

SZABÓ ÁRPÁD GYILKOSAI,

sziguranca legkegyetlenebb hóhérai a kolozsvári Népbíróság előtt

KOLOZSVAR. — A Népbíróság szerdán délután megkezdte a háborús bűnösök negyedik csoportja ügyének tárgyalását. A kettészalított Erdély román és magyar rendőreit állította a bírak elé a vádlottak képviselője.

— A román és a magyar fasizmusnak számos eszköze voltak és ezeket a célokat megvalósításuk érdekében igyekeztek elérni — állapítja meg a vádirat. — A cél: a népek elnyomása, a hitleri Németország szolgálatában az eszközök pedig a bot, az ököl, a kérdőív.

A vádlottak padján hat ember ül. Az erdélyi sziguranca legkegyetlenebb hóhérai. Az elnök egyenkint szólítja őket a bíróság emelvénye elé.

Mádon Dumitru alig 150 centiméter magas alakjával, gnómszerűen széles vállakkal, kegyetlen tekintetével, a szadisták kerek arcával, a bűnözők jellegzetes dühösségével állott bírak elé. Katona serényen ugylátszik, rendkívül alacsony termete miatt alkalmatlannak nyilvánították. Később kiténik, hogy a kínzásokhoz alkalmazottnak tartotta az aradi sziguranca, amelynek ügynöke volt.

Boariu Ioárvayancsak az aradi sziguranca uránélkülvolt. Kegyetlen, eszelősen a Noua-tó tekintetét még jobban esetekbeugró fekete bajusza, amely a száján megjelenésének hiúzjellegű.

Galinoi Constantin az aradi rendőrkormányhelyettes arcának széles, barna paraszti bajusza olyan ártatlan kifejezést ad, hogy az ember sokáig keli kutasson arcán, míg végre vizenyős kék szemében, alacsony homlokában ráismer a bűnözők gyűlöletére.

Ez a három ember és a negyedik, Anca komisár gyilkolta meg Szabó Árpádot, a szabadságharcosát. Az aradi Astra-gyárban fogták el huszonhárom évesen. Románokkal, magyarokkal, zsidókkal. Mind a huszonhárom nemzetiségűek való tekintet nélkül az Antonescu-urak és a hitleri háború ellenségei voltak. Szabó Árpád volt a vezetőjük. Iszonyúan megkínzták őket. Legjobban a vezért. A szörnyű tortúra után pedig az Astra-gyár kőbányájára tették őket, hogy rind a huszonháromat a temesvári rendőrségre vigyék. Mire a halálkocsi Temesvárra érkezett, Szabó Árpád már olyan állapotban volt, hogy a temesvári rendőrség nem mertte átvinni. Kórházba szállították és ott kilehelte lelkét.

Gyilkosai, egy kivételével, most bírak előtt felelnek a szabadságharcos életéért és társai megkínzásáért.

A vádirat, amelyet Rapeanu Grigore és Pop Simion szerkesztett, tovább idézi a vádlottak padján a hat ember maga elé meredve hallgató a szörnyű es-lekdedetéről szóló mondatokat.

A három aradi hóhér mellett ül Sciopu Traian. A resicai volt rendőrkormányhelyettes hallgatva, amíg fejére olvasják vádjait. A resicai munkások ellenállás szervezete Antonescuék és a hitleri háború ellen. A rendőrkormány közéleti szervezetet kopított és a szabadságharcosok ellenében a hatalmas resicai gyárat kiépítők voltak volna vonni a németeket szerdai háborús termelésből, néhány napon belül a rendőrség kezére kerültek. Sciopu Traian aztán tudta, hogy kell őket megkínözni.

Codreanu Septimiu. A szebeni rendőrkormányhelyettes hatalmas alakja, nemörödméretű, szemtelen tekintete mögött érezhető az kegyetlenség, amellyel áldozatait kínzotta. Codreanu Septimiunak „marámmód-szere” volt. Áldozatait lábukkal felfelé kötötte ki és úgy kintozta őket. Aki elájult, azt felöltözték és ütötték tovább.

Romneanu Marius Temesváron volt rendőrkormányhelyettes. Amikor a Népbíróság emelvénye elé szólítja, kiténik, hogy sík. A vádbeszédből sem hall meg semmit. Fekete arcán a vonások mégis kegyetlen, rángatózó táncot járnak. Hatalmas alakját előredőti, fejét tenyerébe hajtja.

A vádirat ezután az északerdélyi hóhérai, Juhász esendőrőfőtörzsörmeister és társai kegyetlenkedését sorolja fel. A ka-

stóllasok és a kémelharító pribékei közül egyet sem sikerült a vádlottak padjára állítani. Egyrészt még mindig angolnász zónában rejtőzik, másrésztükkel rövid uton végzett a Magyarországon sokkal határozottabban jelentkező népitélet, harmadik részük pedig a magyar Népbíróság előtt felel a demokrácia harcossáinak megkínzásáért és haláláért.

Józsa Béla és a többi északerdélyi szabadságharcos gyilkosait hát nem sikerült itt, Kolozsváron elítélni. Talán nem is baj. Magyarországon működik az akasztófa és Juhász meg társait talán jobb is, ha ott itéli el a meggyötört, kifosztott és becsapolt magyar nép. A tanuvalomások során azonban fény derül az ő gazdaságokra is és ezeken a tanuvalomásokon keresztül le fogjuk leplezni az Északerdélyben dühöngő fasizmus többi részeseit is.

A székely szabadságharcosok megkínzása

Csütörtökön reggel a Népbíróság emelvénye megkezdte a tanuk kihallgatását. Imre Jenő sepsiszentgyörgyi földműves, Nana Aurel kolozsvári nyugdíjas után Lőrinczi Ferenc csíkszeredai asztalos mondotta el, hogyan fogták el harminc székely demokrácia harcossal együtt a Magyar csendőrök 1941 szeptemberében. A harminc székely szabadságharcost Mádéfalvára vitték, ahol Bányai Pál és Pálnécs esendőraltisztek tizenegy napig megállás nélkül, felváltva gumibottal ütötték

a 30 guszbakötött embert.

Micu János népbíró, akit a fasiszta esendőrök ugyanilyen módszerekkel kintoztak meg, több kérdést tett fel a tanúnak és a válaszokból kiderült, hogy a marosvásárhelyi bíróság elnöke, Zalan Endre, amikor a megkínzott demokrácia harcossal arról panaszkodtak, hogy a csendőrök mindannyiukat félholtra verték, egykedvűen azt mondta:

— Hagyjuk ezt a mesét! Ezután Bács Domokos csíkszentdom-

„LEGYÜNK EMBEREK, HOGY ROMÁNOK ÉS MAGYAROK LEHESSÜNK”

KOLOZSVAR. — A bukaresti román-magyar filmnapok magyarországi visszhangja most kezd hozzánk eljutni; ezekből a visszhangokból megítélhetjük, milyen komoly jelentőséget tulajdonítanak Magyarországot vezető írói és politikusai a találkozásoknak, hogy folytatást várnak s minden el szeretnének követni azért, hogy a Bukarestben megfogant tervek és álmok minél rövidebb időn belül megvalósuljanak.

Zilahy Lajos

Zilahy Lajos a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság képes hetilapjában, a „Jövendő”-ben, vezető helyen ismerteti azokat a nagy célokat, melyek érdekében Bukarestbe utazott s amelyekről Groza Péter miniszterelnökkel volt alkalmuk elmélyülten tárgyalni. Cikkéből az alábbiakat idézzük:

„Mért csak a pokol lettégyen valóssággá? Mért ne valószínűsíthetőnek meg olyan kihatolástól dolgok talán még a mi életünkben, melyek emberiség csodálatos erkölcsi és anyagi felismerkedését jelentik? Erről a kérdéssel beszélgettem Groza Péterrel, Románia miniszterelnökével. Ő is ezen a vonalon látja és keresi a magyar-román barátkozás alapvonalát. Ő azt mondja, elhatározott szándéka megszűntetni Magyarországot és Románia között az utlevélkénszert és megteremtteni a vámaniót. Első lépés a nagy és távoli célok felé. Ez a román-magyar barátkozás végső és egyszerű értelme. Mindez, ami ehhez csatlakozik: hogy irodalmunkat, művészetünket és tudományunkat kölcsönösen megismertessük egymással, hogy közös filmet gyártsunk, hogy rádióinkat összehangoljuk, hogy társas utazásokkal személyesen is érintkezzünk — mindez már csak részletkérdés”.

Később így folytatja:

„Ostobaság volna letagadni, hogy mind román, mind magyar részről még mindig jelen van a sovánisza érzés. A lelki fejlődésnek a történelemben nincsenek átes jorudói. A lélek csak hajlik, de ha hajlítják, az mindig fájdalommal és áldozattal jár. Ezt meg kell értenünk, amikor a nagy és távoli célokat hirdetik. De nem hirdetni és nem dolgozni

erte annyi volna, mint elárulni az emberiség és benne a mi kis népeink legnagyobb ügyét”.

Keresztury Dezső

Keresztury Dezső, Magyarország közoktatásiügyi minisztere, aki a bukaresti filmnapokon a hivatalos Magyarország legjelentősebb képviselője volt, a „Színház” című hetilap első hasábján a következőkben összegezi a találkozás során kialakult hitét:

„A nagy népek békepolitikája remélhetőleg lehetővé teszi azt, hogy a kis népek is rendezhetőssá váljanak közös dolgukat és közös kérdéseiket megnyugtató és méltányos megoldása után együtt indulhassanak a jövő útjaira. Ezen az uton a román nép jobb anyagi feltételekkel indul, mint a magyarság. Eppen ezért nekünk, magyaroknak, minden erőnket meg kell feszítenünk, hogy ami az anyagiakban hiányzik, azt szellemi erővel pótoljuk a fiatal és tetterős népek versenyében”.

Tamási Áron

Es hadd idézzünk végül Tamási Áronnak — aki betege miatt nem tehetett eleget a szívveljes román hívásnak — ugyanazon lap ugyanezen oldalán „Barátkozás a románokkal” című mélyértelmű és magvas cikkéből:

„Tudja a világ, de legjobban mi tudjuk, románok és magyarok, hogy békeségünk ára az, hogy az erdélyi magyarság sorsa emberi és nemzeti szempontból egyaránt megnyugtató módon rendeződjék. Ebben a kérdésben a kizárólagosság, bármelyik fél részéről, éppen úgy akadály a megnyugtató és tartós békeségnek, mint az emberi és a nemzeti jogok feláldozása... Sok különféle gondolatban, emberi és nemzeti eszményben találtam vigaszt és jutalmat. De a legnagyobb vigaszt és nyugalmat abban találom életem, ha a román és a magyar nép között megnyugtató módon lehetne észinté békeséget teremteni”.

S végül hadd idézzünk itt Tamási Áron cikkének költőien szép zárószavaiat: „Embernek csómlóját a béket. Legyünk tehát emberek, hogy utána magyarok és románok maradhassunk”.

Galeriu vezérigazgató bűnös

állapította meg hivatalosan a kolozsvári ügyészség vizsgálata

BUKAREST. — Több ízben foglalkoztunk az egeresi bányamunkások sorsának helyzetével és megírtuk, hogy Galeriu vezérigazgató szabotálja el a munkások fizetésének és élelmszerjárndóságának kifizetését.

Beszámoltunk arról is, hogy Galeriu letartóztatott. Tudomásunkra jutott, hogy a kolozsvári ügyészség vizsgálót küldött le Egeresen, megkérülték tehát Pop Maxim ügyészt, adja felvilágosítást ebben az ügyben.

— A vizsgálót letartották Egeresen és az egész vizsgálat anyagát áttették az ifjoni ügyészséghez, mert az illetékes a Galeriu-ügyben.

— Minden kétséget kizárólag megállapítottam — jelentette ki a főügyész —, hogy Galeriu bűnös az egeresi bányamunkások fizetésének szabotálása ügyében. Nemesak hogy szabotálta a fizetésnek és élelmszerjárndóságok kifizetését, de minden működése az üzemi teljesítményre irányult. Nagy összegek elszámlatlanok és az egész ügymenet is ezt igazolja.

Zárókérdéssel várjuk a Galeriu-per folytatását, amelyen napvilágra kerül a gazdasági ujjáélesztést akadályozó reakció egyik jellegzetesen példás esete.

kösi muhkást hallgatta ki a bíróság. Bács Domokos elmondta, hogy 1941 szeptemberében harmadmagával elfogták és Maroshévízre vitték, ahol időközben hatvanöt székelyföldi demokrata harcossal együtttek össze a fasiszta pribékek. Részletesen elmondta, hogyan kintozták őket. Vele Sárlos Ferenc és más három csendőr „foglalkozott”. Amikor az egyik elfáradt, a másik kezdte ütni. Kezét-lábát egy iskolapadhoz kötötték és gumibottal verték. Ezután arccal a föld felé fektették. Kezét-lábát összekötötték és úgy kintozták tovább. Ezután egy nagy szoba négy sarkába állott fel a négy pribék és neki egyiktől a másikhoz kellett futni véresre vert lábakkal, úgyhogy a padlón ott maradtak lábának véres nyomai. Micu János megkérdezte a vádlottat, mit tud Lukács Márton megkínzásáról. A tanu elmondta, hogy Lukács Mártont úgy megverték, hogy két napig mozdulatlanul hevert egy szoba sarkában és heréit szétrepesztették.

Oláh Péter csíkszenttamási földműves után Panescu Dumitru resicai munkás állott a bíróság elé. Panescu Dumitru Sciopu resicai rendőrkormányhelyettes ellen vallott, aki a resicai ellenállási mozgalmat felszámolta.

A tárgyalás lapzártakor még folyik.

Adják meg az elvégzett munka bérért!

KOLOZSVAR. — Mint ismert, a kolozsvári Szakszervezeti Tanács kedden délután a vármegyeháza dísztermében összehívta —összvezetőségi ülést tartott az Országos Szakszervezeti Tanács elnökének, alelnökének és főtitkárnak jelenlétében. Ezalkalommal az Országos Szakszervezeti Tanács vezetőségét egy magyar tanügyi küldöttség kereste fel s ismertette a magyar tanszemélyzet felszámolását, az a többi memorandumot nyújtotta át:

A MNSz kolozsmegyei szervezete azonnal a kérésre fordul Önökhöz, hogy a magyar nép és középiskolai tanszemélyzet február és március havi illetményeinek haladéktalan kifizetése és folyósítása ügyében közbenjárni sziveskedjenek.

Szervezzük, hogy a magyar tanszemélyzetnek a magyarság országos számarányának megfelelő százalékban van joga fizetéséhez, tekintve, hogy az állami költségvetéshez a magyar nemzetiségű adófizető állampolgárok is hozzájárultak adójukkal.

Végzetlenül lealázó, hogy a szellemi munkás tanító és tanár a végzett munkája után öt jogosan megillető bérért hónapokig várjon és különböző — többé-kevésbé illetékes fórumoknál — közbenjárásért kilincseljen.

Megdöbbentő, hogy demokratikus országunkban állampolgárok közt nemzetiségi különbséget tegyen maga a minisztérium, amikor azt a felvilágosítást adja, hogy a magyar tanszemélyzet márciusi fizetésére nincs fedezet.

A munkásság demokratikus építő munkáját rombolják le, ha egyrészt az állami tisztviselői kart nem részesítik ugyanolyan elbánásban, mint a munkásságot (téli segély, béremelés), másrészt ezenfelül még a nemzetiségi elnyomás régi imperialista eszközeihez is nyúlnak.

Lehetetlen a munkásság újraépítő munkája, ha az állami tisztviselői kar fizetéstelenség miatt vagy munkaképtelenné, vagy korrupcióra váltik. Lehetetlen a nemzetiségek békes együttélése, ha a nemzetiségek legelőnyösebb jogait — a végzett munka bérért — maga az állam tagadja meg.

Kolozsvár, 1946 április 2-án.

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG KOLozSMEGYEI SZERVEZETE

Bombaszerűt házat eladni, esetleg elcserelném kisebb házzal Tor-dal-ut. Györgyfalvi-ut vagy Budai Nagy Antal-utca környékén. Esélyes telkekkel is. Prdeklótni Popik György Heltai-utca 18 szám, hálogosműhelyben.

Meghívó a Diákház termében 1946 április hó 6-án este 8 órai kezdettel a Református Leány-és Ifjúsági tanszemélyzet által rendezendő nagy **énekestélyre.** Mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

Figyelem!
INTIM rógiségüzlet
Szentegyház-utca 6 szám
vesz, elad és bizonmányba elfogadunk, arany, ezüst és mindenféle értéktárgyakat, perzsaszőnyeget.

APRÓHIRDETÉSEK SPORTÉLET

Előfizetési díj egy hónapra 4000 lej.

Apróhirdetések szavankint 150 lej, legkisebb hirdetés 1500 lej. Allástkeresőknek szavankint 100 lej, legkisebb hirdetés 1000 lej. A kiadóba címzett és jelíges levelek-nél 200 lej pótdíj fizetendő. Keresés hirdetések: négyzetcentiméterenkint 300, 350 és 400 lej. Szöveghirdetés hírek között szavankint 400 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 500 lej. Nyílttér szavankint 500 lej. Csekkszám 40.625.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ pulituros rekamie, szép konyha-butor. Bethlen-utca 8, asztalosnál. 21474
ÉRTESÍTÉS! Sülyvesztés férfi és női varrógépeket, körkötőgépeket legolcsóbban árul Kolozsváron Welsz, Horea-ut 56. 21543
MODERN, 25 tonnás golyóscsapágyas excenderprés eladó. Cím a kiadóban. 21677
 ELADÓ két külföldi női bajlon, fekete ruhakelme. Ba'assa-utca 18. 21654
GYALUGÉP (abrichter) 500 mm-es, házők, konyhák eladók. Baromvásár-tér 14, asztalosnál. 21640
VAGOTT mahornát és aszparáguszt vezetek. Paocsay virágüzlet, Dózsa György-utca 1. 21641
PERZSASZÖNYEG, butor, írógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20. Telefon 508. 21574
ÓCSKA ójmot magas áron vásárol Simon, Kossuth Lajos-utca 5, udvarban. 21572
EGY vadonatúj férfi gumi esőkabát eladó. Cím a kiadóban.
POTELAGY (Schöberl), szőnyeg, hajlított aszék, konyhabutor olcsón eladó. Postakert-utca 14, földszint. Gr
 ELADÓ üzleti pult, jisztes láda, nyílttér stélázs. Andrássy-utca 2. 21659
VESZÉK és eladók használt ruhát, fehérneműt. Kossuth Lajos-utca 7, Domokos. 21582
MOTORKEREKPAR 200-as, 18x350 külső gumival és egy ping-pong asztal eladó. Erzsébet-ut 10, Dufek. 21710
VERTHEIM-kassza és két footbalcipő-felkészítés eladó. Széchenyi-tér 4, I. emelet, Goldberger. 21703
AUTÓGUMT jökarban vagy újat, 750/20-ast veszek. Keresztesi, Magyar-utca 52. 21698
GYERMEKKOCSI ultramodern. jökarban lévő, sürgösen eladó. Megtekinthető 1-3 közzét. Döbrentel-utca 6, Szölkéné. 21693
EGY 5-6 lóerős villanymotort 1400 fordulattal vennék, esetleg 24-es Ganz-motorra! etccerrel nem. Sürgösen! Cím Széchenyi-tér 9, II. emelet, jobbra. 21741
 ELADÓ asztal, cse'edágy, szekrény, két ágyszodrony. Szappan-utca 14. 21730
EGY modern, szép konyhaberendezés és gyapjú futószőnyegek eladók. Zápólya-utca 16, ajtó 9, földszint. 21720
 ELADÓ palisander ebédjéberendezés. Megtekinthető Szabadság-tér 14, Dr. Baum. 21725
 ELADÓ magaszómozású permetezőgép egy darab 4 méteres és egy darab 2 méteres bambuszruddal, 10 méter hosszú kertli öntözőcső (gumi) és egy darab pajackozógép. Cím a kiadóban. Gr
 ELADÓ szobának is megfelelő Singer szima varrógép. Deák Ferenc-utca 28, Kovács. 21578
EGY patefca és egy 3-1 Orion-rádió eladó. Zajkás, Egyetem-utca 11. 21577
EGY jökarban lévő női kerékpárt vennék sürgösen. Cím a kiadóban. 21786
MODERN lakkeszítést kombinált szoba, konyhaberendezések, előszobafal, d'öfurniós háromajtós szekrény, közepén csiszolt üveg-ge! és egy régi ebédökrédenc olcsó áron eladók. Hunyadi-tér 14, Kihály-utcai sarok-üzlet. 21783

ELADÓ egy 300 kg.-ig mérő vasmérleg és egy petróleumtartály üzlet részére. Cím a kiadóban. 21782
VESZÉK perzsaszőnyegeket, bajonokat, ötönnyöket, fehérneműt, rádiókat és más értékes tárgyakat. Ugyanott egy keményfa-ágy eladó. Széchenyi-tér 31. Vele. 21781
VESZÉK korpát, száraz kenyérhaját, Bő-löni, Budai Nagy Antal-utca 22. 21755
PIANINÓ jökarban eladó. Postakert-utca 6, szuterén, ajtó 11. 21758
FIGYELEM! Allomással szemben, gyufa-gyár melletti bontásnál ócska téglá eladó. Érkezzék ott helyben Simon urnál. 21759
 ELADÓ prima Minerva körforgós szabó vagy bőrvarrógép. Megtekinthető Árpád-ut 59 alatt. Asztalosnál. 21771
VESZÉK és eladók ócska ruhákat, fehérneműt. Rusu, Dávid Ferenc-utca 3 (Kossuth Lajos-utcaból az unitárius templom melletti oldali utca). 21583
BÖRKANAPÉ nagyon jó, bőrhuzattal, igen olcsón eladó. Meghívva „Libertas”, Má-ria királyné-utca 40. 21686
SZARAZ donga eladó. Ugyanott kifutófiú fejvételik. Cím a kiadóban. 21745
JÓ állapotban lévő modern, mály gyer-mekkosci eladó. Unió-utca 25. 21746
MEGVÉTELRE keresek egyszerűes rekamiét, ruhaszekrényt és főfedeles egylo-kvas koszt. Válassz „Rekamie” jelgére a ki-adóba. 21752
ANGORANYULAK és egy 4-es ketrec el-adó. Emke-utca 8, Irizs-telep. 21751
ELADÓ Philips-rádió, 4+2, úramképes. Megtekinthető délután 4-8-ig. Cukorgyár-utca 71. 21738
BABAKELENCYÉ és kombinált gyermek-kosci eladó. Verböczi-utca 17. 21766
ÉJELIÓRI kontrolóra és művészlemezek eladók. Horea-ut 25, ajtó 5, délután 3-6-ig. 21752
VESZÉK egy fajansz WC-csészét. Címe-ket a kiadóba „Fajansz” jelgére. 21757
ANGOL kassza eladó. Szlezják fémpári-üzem, Deák Ferenc-utca 24. 21747

ALKALMAZÁST KAPHAT
KÖZÉPKORU főzni tudó bejárót azon-onal felvezek. Györgyfalvi-ut 48. 21732
LABORÁNSNÓT azonnali beépésre kere-sek. Értekezni Bethlen-utca 1, 4. ajtó, dé-lután 2-11g. 21522
KÖRKÖTŐGÉPEN dolgozni tudó leány fejvételik. Berek-utca 5. 21714
TEXTIL üzlethez társat keresek 20-30 m²-tel, az üzlet a Széchenyi-téren van. „Textil szakmabérlő” jelgére a kiadóba. 21760
FŐZNI tudó háztartási alkalmazottat kere-resek. Jelentkezni 10-12 között. Kovács Lászlóné, Dózsa György-utca 6, I. em. 21776
CIPÉSZMUNKÁSOKAT sürgösen felvezek cipőüzem, Pap-utca 32. Ugyanott egy mo-dern házőszobaberendezés és konyha eladó. 21784
BORBÉLYSEGÉDET felvezek állandó munkára vagy hosszabb idegítésre. Kúmo-nostor 42. 21749
VIDEKRE szobaleányt vagy mindenes-leányt keres magános mérnök. Cím a ki-adóban. 21765
KERÉKPÁROZNI tudó állásért felvezek „Libro” hírlapiroda, Unió-utca 6. 21748
MEGBIZHATÓ takarítónő déjeöltre fej-vételik. Budai Nagy Antal-utca 51, I. eme-let 3. 21774
KERESÜNK egy nyolcven éven fejjüll in-telligens, magános férfit, aki nem nagy fi-zetésre, inkább otthonra várjuk. Érdeklödni Mészáros-vendéglőben, az óvári autóbuz-állomás mellett. 21756
FŐZNI tudó asszonyt és egy fiatal fiút felvezek. Kossuth Lajos-utca 58. 21783

ALKALMAZÁST KERES
ROMAN, francia, angol, német s.h. fordít-ások, másolások szakkerületen kézzük. Bizonyítványokról, iratokról fotokópiákat készítnék! Európa hírlapiroda, Egyetem-utca 4. Telefon 778. 21076

INGATLAN-LAKÁS
ELCSERELNEM belvárosban lévő szép nagy parkettes szoba, üveges verandával, külön bejárattal lakóromat hasonjával. Ma-jális-utca 7, ajtó 1. 21678

HAZMESTER házaspár tekintés ellenő-ben szoba, konyha lakást kaphat. Értekezni dr. Farkas Jenőné, Wilson (Döbrentel-utca) 3. alatt, délután 6-7 óra között. 21740

A **BEKASBAN** egy köthoidás, részben be-állított gyümölcsös eladó. Érdeklödni Gyu-lai Pál-utca 20. alatt, délután 3-4 óráig az íródban. 21728

FIATAL pár butorozott szobát keres az Árpád-ut környékén. Agynemű van. Érdek-lödni Árpád-ut 65, házlagzánál. 21776

Orosz vezeti a vasárnapi CFR-Vasas labdarugómérkőzést

KOLOZSVAR. — A városi sporttelepen vasárnap délután újra kettős mérkőzés lesz. Fél 3 órakor a CSS Beszterce az Ady-harisonyagvár csapatával játszik a Victoria-kupáért, majd fél 5 órakor a CFR megerősített együttese a Vasas eddig veretlen tízenegyelével méri össze erejét.

A Játékvezető Testület a vasárnapi mérkőzésekre a következő játékvezetőket küldte ki: Városi sporttelep délután fél 3 órakor CSS Beszterce—Ady, vezető Nicoara, part-jelzők Bindász és Nagy Sándor, fél 5 órakor CFR—Vasas, vezető Orosz Gábor, partjelzők Roós és Neagu.

Városi kispálya: déjeltől 10 órakor Ru-textil—CFR Somes, vezető Boldis László, 12 órakor Orion—Acélárugyár, vezető Harasz-tosi Jenő. Délután 2 órakor Schull-kendő-gyár—Dési hegyivadászok, vezető Lébi Miksa.

A Dermata-pályán: déjeltől 10 órakor KKASE—Kerekdombl MNSZ, vezető Gál János. Déután 2 órakor Locomotiva—Eg-resi SC, vezető Gál János.

Besztercen: Zilahi SC—Unirea déután 1 órakor, vezető Radu Constantin.

Április 10-én, szerdán délután 4 órakor a Dermata-pályán Fernetá—Dermata, vezető Paizs György.

Ma, pénteken déután a városi kispályán fél 5 óral kezdettel játszik le a Dermata Haladók—Vasas Victoria-kupamérkőzés Polareczky János vezetésével. Ez a mérkő-zés egyben a negyedik csoport bajnoki dö-nője is lesz. A városi kispályán ugyancsak pénteken déután fél 2 órakor a Bőripar MSE a Victoria ellen játszik Boldur Emil dr. vezetésével a Victoria-kupáért.

SPORTHIRADÓ

Szerdán három Victoria-kupamérkőzést játszottak le. Az Universitatea Coracu 2 és Medrea góljával 3:0 (0:0) arányban győ-zött a Schull-kendőgyár csapata ellen. A Victoria Negrutiu és Vigu góijaival 2:0 (1:0) arányban győzte le a Fernetá csapa-tát. Désen a CFR Somes 2:0 (1:0) arány-ban győzött a kolozsvári Locomotiva ellen.

Az Ady-harisonyagvár labdarugó szakosz-tálya szombaton este fél 9 órakor rendezi meg műsorral egybekötött táncestélyét a Vasas-Othomban a Fejedelem-utca 11. szám alatt.

A JT hivatalos közleménye. A JT bukaresti központja Szabó Albert, Kocz Rudólf és K. Nagy Lajos kolozsvári játékvezetőket tiszteltbéli játékvezetőkké minősítette. — A kolozsvári JT új bírótanfolyamot rendez, amelyre jelentkezhetnek mindazok, akik legalább 4 ejemi osztályt elvégeztek és 40.

életévüket még nem töltötték le, de a tan-folyamra jelentkezni lehet. A JT által szerda esténként 7 órakor átétékna a 27. alatti hivatalos helyiségmagyar n. Polareczky János titkárná Máriaülttes két 45. alatt. — Azok a játékvezetők, u. bizony-zolványaikat még nem kapták meg, ápril-7-én, vasárnap déután a városi sporttelepen alujított titkárná átvehetik. Sepceanu Gil-gore, a JT elnöke, Polareczky János, a JT titkára.

Felhívás az ékszerészek játékosaihoz! Az Ékszerészek SC vezetősége lapunk útján felhívja az egyesület összes játékosait, hogy április 7-én, vasárnap déután fél 2 órára a városi pályán jelenjenek meg.

A Magyar Nemzeti Bajnokság meglep-tése a Csepel 1:0 (1:0) arányu győzelmé a Ferencváros ellen. Utóbbi a gólvö Maros-vári szerepeitettése miatt megövia a mér-kőzést.

BOMBASERÜLT házat raktárnak Horea-ut környékén keres Kerekes üvegraktár. 21777

NAGY raktárt a belvárosban keres Kere-kes, Dózsa György-utca 5. 21777

ELCSERELNEM Rákóczi-ut villámot or-vosi rendelőnek megfelelő kisebb házzal. Mócsok-utja 41. 21763

ELCSERELNEM két szoba komfortos la-kásomat kisebbel. Címeket a kiadóba kérek „Azonnal” jelgére. 21780

KULONFOLÉK
TESTÁPOLÁS, arcápolás, pattanások, mitesszerek és más kozmetikai bajok meg-szüntetése természetes vitaminos gyógymód-dal. Dr. Köbössyné, Timár-utca 20, I. emelet, a postával szemben. Déután 4-6-ig. 21623

SZÖVET és **POSZTÓ** ványolást vállalunk. Kolozsvár, Pap-utca 36. 20452

ELVESZTETTEM fél pár barna kesztyü-met a főtér környékén. Megtalálójá jutalom e-jében adja le Horea-ut 35, I. emelet 12. 21787

ZSIDÓ családok figyelmébe! Felhívom azon zsidó családokat, akik az 1946. évi március 16-iki purimbábra köcsön adott abroszalkból és edényeikből hiányuk van, saját érdekükben jelentkezzenek Makoviná, Dózsa György-utca 9, I. emelet, felvilágosi-tás végett. 21778

ELVESZETT március 24-én egy fél fekete kesztyü a Nádastorok-utcaól az Emke-ut-cáig. Kérem a megtalálót, juttassa el Emke-utca 12 alá. 21770

A 4-ES számú autóbuzson 3-1/4 óra kö-zött elveszett egy női karóra. Jutalom e-jében adja le Deák Ferenc-utca 4 alá, Sár-díhoz. 32

32 ÉVES, jó szituált kereskedő feleségül venné azt az urinót, leányt, asszonyt, aki anyagilag hozzásegítésre kühövités-hez. Fényképes leveleket „Visszaküldöm” jelgére. 21749

JUTALOMBAN részesül, aki Szilágyi Gizi piaci árusnő holtétéröl értesít. Kossuth La-jos-utca 20, Sándor. 21774

SOK pénzt takarít meg, ha köztözködés-t, butorait vagy teherárúját Dombrády strázsakerivel szűltitlja. M'ért? Azért, mert legutányosabban szűlt. Megcende-lések: Deák Ferenc-utca 24, Görögtemplom-utca 11. 21761

25-30 KÖZÖTTI művet, biztosítottabb anyagiakkal bíró hűgyet ejvenne hasonlóan művelt és rendezett körülményű ur. Fény-képpel és címmel eljöttöt leveleket veszek csak figyelembe, diszkreciót biztosítok. Ka-land nem érdekél, csakis bizonyos gondolko-zásu írjon. Levelek „Tavaszi barátság” jel-gére az Európa hirdetőbe küldendők. Egye-tem-utca 4. Eljogialtságom vezet ez utra, amín át kell tekintésközösen, feltétlen bizalommal és műveltséggel. 21834

EGYEVES kistevelyomat gondozásra kiad-nám. Jól fizetek. Fürdő-utca 32. 21681

KEREM, keressem fél Faragó Ferenc (Csio). Özv. Tutsekne, Vörösmarty-utca (Vaccrescu) 8. 21762

ELVESZETT vörös táská Perray Gabrie-lja irataival. Megtalálójá jutalomban részesül. 21780

KI TUD BOLUK?

Papp Elek karpaszományos tizedesről, aki Désen a 26-os alnavevőszázadnál szolgált, onnan Rettegre, majd Szilágyosmlyörölj kö-indulva a harcokra vitték. Tábori posta-száma: F 790 volt. Az 1944. év július havá-ban jött el a Kárpátokban. Értésítést kér özvegy Papp Lászlóné Kojzsvár, Báthor-utca 19 címre.

Bröka Jánosról, aki február 9-én öfűt Szentgyörgyhegy 9. alatt lakásáról értesítést kér édesanyja, Klás Albertné Kolozsvár, városi téglagyár címre.

Brézer Ernő reptőlöröl, akit a szamocfati röptöröl vitték el. Értésítést kér övegy Váry Sándorné, Aranyeszma vendéglő, Má-ria királyné-utca.

Használt ruhákér!
 a legmagasabb árat fizet a
DISZKRÉT
 Boljai-utca 8.
 Ugyanott a legdusabb vásár-tékban jutányosan eladók.

Szállítási Vállalat
 Szabadság-tér 27. Telefon 617.

Román nyelvoktatás
 fáradság nélkül, nyelvtan mellőzésével.
 Expressstanfolyam.
KERESZTES
 Horea-ut 25.

A Cionista helyicsopori
 április 6-án, szombaton este fél 9 óral kezdettel a Szentgyörgy-utca 34. alatt táncal egybekötött
Jiddis-estet
 rendez, melyre szeretettel hív meg mindenkit.